

Procedura postępowania z dzieckiem agresywnym z niepełnosprawnością intelektualną

I. Działania uprzedzające.

1. Omówienie problematyki zachowań agresywnych podczas zebrania Rady Pedagogicznej, z uwzględnieniem obowiązujących przepisów prawa oraz Standardów Ochrony Małoletnich.
2. Upowszechnienie procedury postępowania z dzieckiem agresywnym wśród wszystkich pracowników placówki.
3. Omówienie problematyki zachowań agresywnych podczas zajęć wychowawczych oraz realizacja programów profilaktycznych, dostosowanych do możliwości rozwojowych i poznawczych dzieci.
4. Monitorowanie stanu zachowania dzieci, wczesne reagowanie na symptomy agresji oraz podejmowanie działań zapobiegających eskalacji zachowań trudnych.

II. Działania interwencyjne.

1. W sytuacji wystąpienia zachowań agresywnych należy zachować spokój, opanowanie oraz postawę stanowczą, dbając o bezpieczeństwo dziecka i innych osób. Jeśli czas na to pozwala, należy udzielać dziecku jasnych, konkretnych poleceń dotyczących oczekiwanego zachowania, np.: „opuść ręce”, „odłóż przedmiot”, „trzymaj stopy na podłodze”.
2. Należy unikać pouczania dziecka, czego ma nie robić (np. „nie bij”). Zamiast tego należy udzielać wskazówek, jakie zachowanie jest oczekiwane.
3. Należy unikać niejasnych sformułowań typu: „uspokój się”, stosując precyzyjne i zrozumiałe komunikaty, dostosowane do możliwości dziecka.
4. Jeżeli polecenia werbalne są ignorowane, a zachowanie dziecka stwarza bezpośrednie zagrożenie dla zdrowia lub życia jego samego lub innych osób, należy w pierwszej kolejności:
  - zwiększyć dystans fizyczny,

Publiczna Szkoła Podstawowa im. Powstańców Śląskich w Zębowicach

---

- zabezpieczyć otoczenie,
  - odseparować dziecko w bezpieczne miejsce, o ile jest to możliwe bez użycia siły.
5. W sytuacji bezpośredniego i realnego zagrożenia dopuszcza się podjęcie działań ochronnych w granicach obrony koniecznej, wyłącznie w celu przerwania zagrożenia i zapewnienia bezpieczeństwa.
  6. Działania ochronne mogą polegać na krótkotrwałym fizycznym powstrzymaniu dziecka wyłącznie w zakresie niezbędnym do zapobieżenia urazom, bez zadawania bólu, poniżania czy naruszania godności dziecka.
  7. Wraz z ustaniem zagrożenia należy niezwłocznie zaprzestać działań ochronnych. W przypadku ponownego nasilenia agresji podejmuje się ponownie działania deeskalacyjne.
  8. Użycie jakichkolwiek działań ochronnych musi być:
    - proporcjonalne do zagrożenia,
    - krótkotrwałe,
    - stosowane wyłącznie w sytuacjach koniecznych,
    - zakończone, gdy tylko sytuacja zostanie uznana za bezpieczną.
  9. W razie potrzeby należy wezwać pomoc pedagoga, psychologa, innego specjalisty lub dyrektora placówki, zachowując spokój i neutralny sposób komunikacji.
  10. Nie omawia się zaistniałej sytuacji ani zachowania dziecka w jego obecności bezpośrednio po interwencji.
  11. Działania o charakterze fizycznym nie mogą być stosowane w sytuacjach niezagrażających bezpieczeństwu, takich jak nadmierna ruchliwość, pobudzenie czy skakanie.
  12. Ważne jest uświadamianie dziecku, że zachowanie agresywne nie przynosi korzyści, przy jednoczesnym niewzmacnianiu agresji poprzez nadmierne reakcje emocjonalne, dyskusję czy uwagę.
  13. Nie stosuje się gróźb, zawstydzania, upokarzania ani przymuszania dziecka do przeproszenia lub rekompensowania szkód bezpośrednio po zdarzeniu, gdyż mogłoby to naruszać jego godność oraz Standardy Ochrony Małoletnich.

*Publiczna Szkoła Podstawowa im. Powstańców Śląskich
w Zębowicach*

III. Działania naprawcze.

1. Monitorowanie zachowania dzieci sprawiających trudności wychowawcze oraz analiza przyczyn zachowań agresywnych.
2. Podejmowanie wspólnych, spójnych działań wychowawczych przez placówkę oraz rodziców/opiekunów prawnych dziecka.
3. Objęcie dziecka odpowiednią pomocą psychologiczno-pedagogiczną lub terapeutyczną, zgodnie z jego potrzebami.
4. Wsparcie rodziców/opiekunów prawnych poprzez przekazywanie informacji dotyczących funkcjonowania dziecka oraz wskazywanie możliwości skorzystania z pomocy specjalistycznej (np. psychologicznej, psychiatrycznej, terapeutycznej).